

dan wel tot een negatief resultaat komt nog overwegend beïnvloed door de schatting, die men ten aanzien van het gewaardeerde loon en enkele andere onkostenposten uitvoert. Onder deze omstandigheden verliest het begrip: *economisch resultaat* hier alle praktische zin. Het blijft evenwel een wapen, dat voor de ondeskundige krachtig lijkt, in de hand van hen, die menen dat een kruideniersbedrijf een omzet van f 35.000,— per jaar moet halen om rendabel te zijn.

De overwaardering van de betekenis van het economisch resultaat hangt dan ook samen met o.i. een overwaardering van de invloed van de grootte van de omzet.

De variabiliteit van de totale kosten, vermeerderd met het gewaardeerde loon, is evenwel zo gering indien wij de bedrijven naar de omzetgrootte groeperen, dat aan deze omzetgrootte maar heel weinig betekenis mag worden toegekend.

Een veel belangrijker onderscheiding is die van de bedrijven naar bruto winst. De modus vindt men hier bij 15—17 %, de laagste groep daalt beneden de 11 %, de hoogste stijgt boven de 23 %. De spreiding om de modus is vrij regelmatig klokvormig.

Dat inderdaad de grootte van de omzet van weinig betekenis is, blijkt hier zonneklaar. De gemiddelde omzetten vertonen van groep tot groep met gelijke bruto winst maar heel weinig spreiding. Het is te wensen, dat het Instituut aan deze verschillen in de bruto winst bij haar volgende statistische onderzoeken de grootst mogelijke aandacht wijdt. Waarschijnlijk moet de oorzaak gevonden worden in het assortiment. Practisch loopt het kostenpercentage (incl. gewaardeerd loon) in dezelfde richting als de bruto winst. Dit wijst er op, dat men hier met technisch relevante verschillen te maken heeft. De kosten variëren evenwel minder sterk dan de bruto winsten, met als gevolg, dat de bedrijven met een geringe bruto winst en verlies en die met een hoge bruto winst een netto winst maken. Naar het criterium van de bruto winst gerangschikt, is het economisch resultaat wel degelijk relevant.

Wij hopen dan ook, dat het Instituut hetzij het thans aanwezige, hetzij het in de toekomst te verzamelen materiaal primair zal sorteren op het bruto winstpercentage, om vervolgens na te gaan welke gemeenschappelijke eigenschappen binnen deze groeperingen aanwezig zijn.

Wij achten het niet onwaarschijnlijk, dat dit onderzoek zal leiden tot het stellen van enkele nieuwe vragen op het enquête-formulier. Mogelijk kunnen dan enige andere vervallen, maar hoe dit dan ook zij, hier ligt een zeer belangrijk vraagstuk, dat zowel in het belang van de betrokkenen als van de wetenschap tot oplossing gebracht moet worden.

Het gevaar van jaarlijks te houden enquêtes is, dat men in een bepaalde probleemstelling vastgroeit. Dit gevaar dreigt ook voor het Instituut voor de Middenstand. Door het probleem van de verschillen in bruto winstmarge eens centraal te stellen, kan dit gevaar worden tegengegaan. Het Instituut is ondanks zijn betrekkelijke ouderdom nog vitaal genoeg om ons hier van nieuw materiaal, dat o.i. een rijke oogst belooft, te voorzien.

MARKTONDERZOEKINGEN.

De redactie verleent gaarne plaatsruimte aan het volgende:

De Internationale Distributie-Commissie van de Internationale Kamer van Koophandel stelt een onderzoek in naar de instanties, die zich bezig

houden met marktonderzoekingen. De delegatie van de Nederlandsche Organisatie voor de Internationale Kamer van Koophandel bij de Internationale Distributie-Commissie heeft op zich genomen, dit onderzoek voor Nederland te verrichten. Zij verzoekt daarom alle instellingen, bureaux en bedrijven, die zich stelselmatig met marktonderzoekingen van enige aard bezig houden, hieromtrent mededeling te doen aan het hoofd van vorenbedoelde delegatie, Prof. Dr Th. Limperg Jr., Koninginneweg 24-II, Amsterdam-Z.

INGEKOMEN BOEKEN:

Dr F. L. van Muiswinkel, Enige aspecten van de beoefening der bedrijfshuishoudkunde, Rede, uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar aan de Vrije Universiteit, N.V. Noord-Holland-sche Uitgev. Mij., Amsterdam.

Dr A. J. A. Prange, Leerboek der bedrijfsadministratie, Deel I, N.V. Uitgev. Mij. v/h G. Delwel, Den Haag, Prijs f 5,90.

Drs Aug. H. M. Albrechts, Examenopgaven organisatie en techniek van de handel en bedrijfshuishoudkunde, N.V. Uitgev. Mij. v/h G. Delwel, Den Haag, Prijs f 3,50.

Dr J. L. Meij, Beschouwingen over aard en omvang van de winst, Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Groningen, N.V. Uitgev. Mij. v/h G. Delwel, Den Haag.

W. de Groot, J. Peper, G. W. Comelo, Practisch handelsrekenen I, N.V. Uitgev. Mij. C. A. J. van Dishoeck, Bussum, Prijs f 4,50.

Ir F. J. Bezemer, Ir C. Hijmans, Ir H. van Mourik Broekman, De overgang van de Ned. Industrie van stukfabricage op serie- en massa-productie,

Dr P. S. Pels, Jhr Mr R. A. Th. Gevers Deynoot, Ir J. M. Matthijsen, Ir P. H. Bosboom, A. Vermeulen, Verhoging der arbeidsproductiviteit in verband met de huidige loonpolitiek.
Prae-adviezen voor de Efficiency-dagen 1948, Uitgegeven door Ned. Inst. voor Efficiency.

José Radermecker, Initiation Comptable Rationelle, Uitgev. Les Efficients de Belgique.

B. W. Ziegelaar, Algemene bedrijfskennis, N.V. Uitgev. Mij. v/h G. Delwel, Den Haag.

Stichting tot daadwerkelijke bestrijding van het inflatiegevaar, Spiegel der millioenen, een analyse van de Rijksbegroting voor 1949.
